

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Inflationen aftager i januar

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver og cheføkonom Tore Stramer

Inflationen aftog til 7,7 pct. i januar mod de 8,7 pct. i december. De højeste prisstigninger er nu lagt bag os. Fremadrettet er der udsigt til at inflationen aftager mærkbart i løbet af 2023. Vi venter, at inflationen når et lavpunkt på ca. 0,5 pct. i efteråret, mens vi venter en inflation på omkring 2 pct. i 2024. Det bør dog pointeres, at usikkerheden er ekstraordinært stor i øjeblikket. Inflations-prognoserne har mildt sagt været vinde og skæve over de seneste år. Usikkerheden knytter sig særligt til udsigterne for energipriserne. Dertil kan en række større prisjusteringer fra virksomhedernes ikke udelukkes.

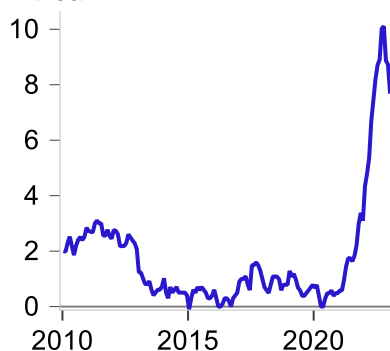
Selvom inflationen fortsat aftager, er der dårligt nyt. Fra december til januar steg forbrugerpriserne med 0,4 pct. Det er til den høje side. En væsentlig del af forklaringen er stigende fødevarerpriser. Det er en ret normalt, at fødevarerpriserne stiger i januar, fordi butikkerne typisk sænker fødevarerpriserne i december.

Ledigheden tiltog med 300 fuldtidspersoner i januar. Det er tredje måned i træk med tiltagende ledighed. Men stigningen er mindre end de foregående to måneder. Det betyder ikke, at ledigheden forbliver på et nuværende lave niveau. Der går typisk noget tid fra aktiviteten falder til virksomhederne afskediger medarbejder i et omfang, der for alvor sender ledigheden i vejret. Flere tidlige indikatorer viser, at arbejdsmarkedet har modvind.

Danmarks eksport faldt med hele 7,2 pct. i fjerde kvartal. Det er et meget kraftigt fald, hvor blandt andet kraftigt faldende eksportindtægter fra søtransporten trækker ned. Søtransporten er tyngt af dalende fragtrater.

Nøgletal	Side
Dansk inflation aftager	2
Ledigheden stiger for tredje måned i træk	3
Danmarks eksport faldt med 7,2 pct. i fjerde kvartal	4
Industriens produktion steg med 15,3 pct. i december – medicin trækker fremgangen	5
274 konkurser i januar	6

Forbrugerprisinflation

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Dansk inflation aftager

Forbrugerprisinflationen i Danmark aftog fra 8,7 pct. i december til 7,7 pct. i januar. Fra december til januar steg forbrugerprisindekset isoleret set med 0,4 pct. Det er en smule skuffende, at priserne isoleret set steg fra december til januar. Vi havde ellers sat næsen op efter et lille prisfald.

Det er især stigende priser på fødevarer, fjernvarme og brændstof, der løftede inflationen i januar. Fødevarer var helt som ventet, fordi fødevarepriserne typiske falder i december, hvorefter de stiger i januar.

I modsat retning trækker prisfald på især el. El-priserne er faldet markant siden midten af december. Dertil kommer, at elafgiften ved årsskiftet blev nedsat fra 69,7 øre pr. kWh til 0,8 øre pr. kWh som en del af Folketingets vinterhjælpsspakke.

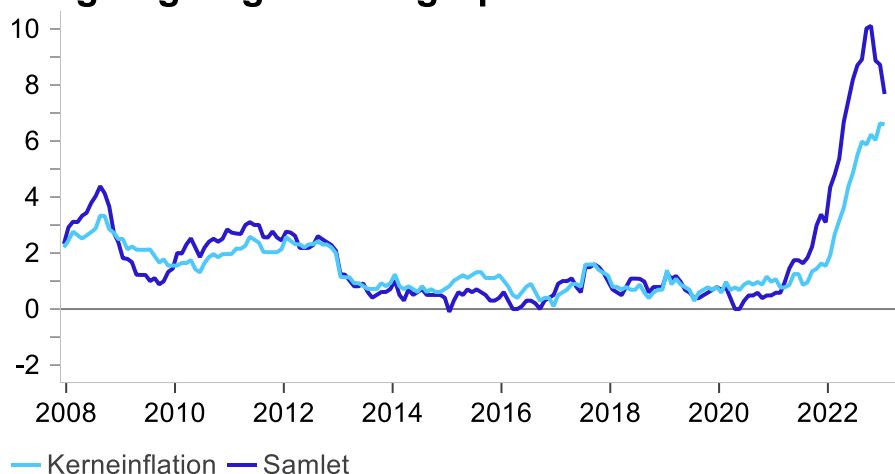
Udsigt til markant fald i inflationen hen imod efteråret

Ser vi fremad, forventer vi at inflationen vil falde mærkbart hen over foråret, sommeren og efteråret. Som tingene ser ud nu, så er der udsigt til et inflationen når et lavpunkt på ca. 0,5 pct. i efteråret. Kigger vi ind i 2024, så er det bestemt ikke utænkeligt at inflationen stabiliserer sig omkring et niveau på godt 2 pct.

Det bør dog pointeres, at usikkerheden er ekstraordinært stor i øjeblikket. Inflationsprognoserne har mildt sagt været vinde og skæve over de seneste år. Usikkerheden knytter sig særligt til udsigterne for energipriserne. Dertil kan en række større prisjusteringer fra virksomhedernes ikke udelukkes. Det seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at knap halvdelen af detailvirksomhederne fortsat forventer at hæve priserne over de kommende tre måneder. Endelig er der en risiko for at der opstår en løn- og prisspiral via det meget stramme arbejdsmarked.

Inflation på 7,7 pct. i januar

Årlig stigning i forbrugerpriserne i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Ledigheden stiger for tredje måned i træk

Ledigheden i Danmark steg med 300 personer fra december til januar, når der korrigeres for almindelige sæsonudsving. Det er tredje måned i træk med tiltagende ledighed. Men stigningen er mindre end de foregående to måneder.

Det er ikke overraskende, at ledigheden stiger. Den høje inflation, de tiltagende renter og de svækkede udsigter på flere af de vigtigste danske eksportmarkeder har fået ledigheden til at stige. Der er desværre udsigt til yderligere stigninger i ledigheden i løbet af 2023.

Allerede nu peger flere fremadskuende nøgletal i den forkerte retning. Det ses mest tydeligt i antallet af jobopslag, der er faldet kraftigt siden begyndelsen af 2022. Samtidig er beskæftigelsesforventningerne indenfor industri, byggeri, service og detailhandel nu negative, hvilket ofte plejer at være en solid strømpil på hvad der er i vente.

Det er en mindre stigning i ledigheden end de foregående to måneder. Flere tidlige indikatorer viser, at arbejdsmarkedet har modvind. Der går typisk noget tid fra aktiviteten falder til virksomhederne afskediger medarbejder i et omfang, der for alvor sender ledigheden i vejret. Derfor vil ledigheden desværre stige yderligere i løbet af 2023 og 2024. Som tingene ser ud nu, venter vi, at ledigheden vil være ca. 35.000 mod slutningen af 2023, mens vi forventer, at ledigheden vil stige med yderligere 25.000 personer i 2024.

Den mest udsatte branche er byggeriet, hvor de kraftige rentestigninger vil lægge en dæmper på aktiviteterne. Dertil er de dele af industrien, som leverer til byggeriet eller vores eksportmarkeder, meget udsatte.

**Ledigheden
steg med 300 i
januar**

Danmarks eksport faldt med 7,2 pct. i fjerde kvartal

Danmarks eksport af varer og tjenester faldt med 3 pct. til 155 mia. kr. i december. Den samlede eksport er i fjerde kvartal faldet med 7,2 pct. Eksporten af varer steg med 3,5 pct., mens eksporten af tjenester faldt med 11,4 pct.

Eksporten faldt med 3 pct. i december

Det er en meget voldsomt fald i eksporten i fjerde kvartal, hvor faldende eksportindtægter fra søtransporten er en stor del af forklaringen. Eksporten af søtransportfalder, fordi de globale fragtrater er faldet kraftigt i løbet af 2022. Der er tale om en normalisering af fragtraterne, der skød i vejret i løbet af 2021 og 2022. De meget høje fragtrater har været en stor gevinst for de danske virksomheder indenfor søfarten. Søfarten har i 2022 udgjort en meget stor del af den samlede danske eksport.

Det er desværre ikke kun en normalisering af fragtraterne, der sender dansk eksport i bakgear. Der er også et fald i vareeksporten på 1,5 pct. i fjerde kvartal

De seneste måneders fald i er en tydelig vending i dansk eksport. Der er betydelig risiko for recession på flere af de vigtigste danske eksportmarkeder i Tyskland, Sverige og Storbritannien. Når der er økonomisk tilbagegang på de danske eksportmarkeder, giver det dårlige afsætningsmuligheder for de danske virksomheder.

Danmark er en lille åben økonomi, hvor handel med udlandet er af meget stor betydning. I 2021 udgjorde eksporten i underkanten af 60 pct. af Danmarks BNP. I underkanten af 800.000 danske arbejdspladser er direkte eller indirekte forbundet til eksporten. Udviklingen i dansk eksport har stor betydning for dansk økonomi og den danske beskæftigelse.

Industriens produktion steg med 15,3 pct. i december – medicin trækker fremgangen

Danmarks industriproduktion steg med 15,3 pct. i december, når der korrigeres for almindelige sæsonudsving samt prisstigninger. Det er en meget kraftig stigning, der skyldes meget stor fremgang i medicinalindustrien. Ser man bort fra medicinalindustrien steg produktionen i industrien med blot 0,2 pct.

Industriproduktionen steg med 15,3 pct. i december

Medicin trækker fremgang

Industriproduktionen banker i vejret pga. medicinalindustrien, der er vokset med hele 46,2 pct. i december. Det er endnu ukendt, hvad den præcis årsag er til den ekstraordinært kraftige stigning i medicinproduktionen i december. Danmarks Statistik har nævnt, at en virksomhed i Danmark i november opkøbte et patent til 17 mia. kr. En mulig forklaring på den ekstraordinært store stigning i december kan være, at virksomheden på den baggrund af opstartet produktionen.

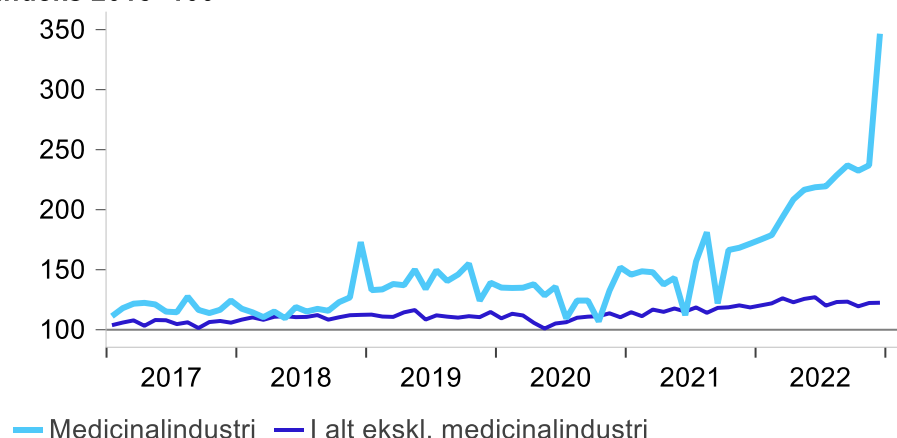
Selv hvis man ser bort fra den kraftige stigning i medicinalindustrien i december, kommer man ikke uden om den imponerende vækst, som medicinalindustrien har laveret de senere år. Dansk medicin har de senere år været igennem en enorm flot vækstrejse, hvor medicinproduktionen er vokset markant hurtigere end den samlede industriproduktion. Danskproduceret medicin og medicinsk udstyr er en stor succes i udlandet. Det er en stor succeshistorie for dansk økonomi.

Svækkede udsigter på eksportmarkederne

Fremadrettet, hvor der er udsigt til økonomisk modvind på flere af vores vigtigste eksportmarkeder, er det også en stor fordel, at medicin fylder så meget. Efterspørgslen efter medicin er mere eller mindre uafhængig af om økonomien går frem eller tilbage. Det bliver en stor fordel med økonomiske modvind de kommende år, fordi det økonomiske tilbageslag vil blive mindre hård.

Dansk industriproduktion, sæsonkorrigeret

Indeks 2015=100

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

274 konkurser i januar

Der var 274 konkurser blandt aktive virksomheder i januar. Det er en stigning på hele 19,2 pct. i forhold til december 2022. Man skal dog huske på, at antallet af konkurser normalt svinger ganske meget fra måned til måned. Ser vi i stedet på antallet af konkurser i perioden fra august-oktober til november-januar, så har der kun været en stigning på 0,2 pct.

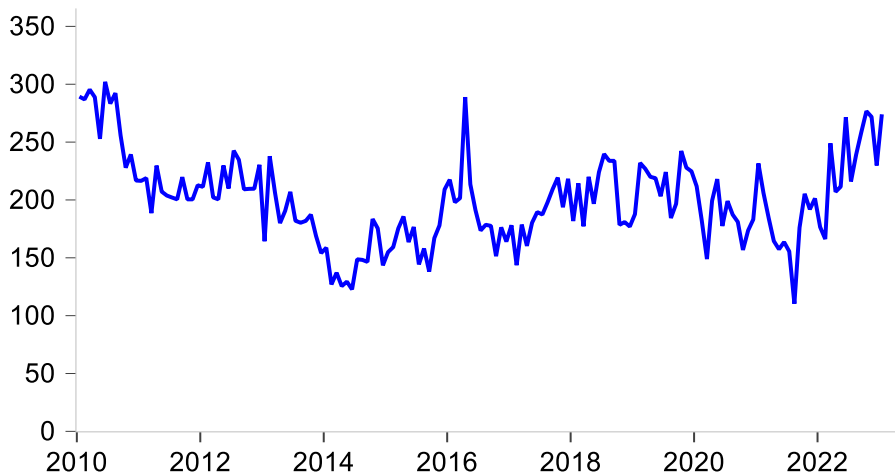
##

Set med de positive briller er der altså meget, der nu tyder på at konkursbølgen er har nået en foreløbig top. De seneste måneders mere stabile udvikling i antallet af konkurser skal dog primært ses i sammenhæng med den kraftige stigning i antallet af konkurser efter coronakrisen nu er aftaget. Da coronakrisen ramte blev markedsøkonomien simpelthen sat på pause, hvilket betød at antallet af konkurser i en periode lå kunstigt lavt. Der har derfor ligget en ubetalt konkursregning efter coronakrisen som i store træk er blevet afviklet i løbet af 2022.

Nu konkursbølge i vente

Ser vi fremad, så forventer vi desværre at vi nu ser ind i en ny bølge af konkurser, der i højere grad kan tilskrives inflationskrisens rasen. Flere virksomheder er i øjeblikket presset af stigende omkostninger til energi, renter og andre produktionsinput. Dertil er efterspørgslen blandt forbrugerne desværre også begyndt at falde. I første omgang vil de mest konjunkturfølsomme virksomheder inden for byggeriet, dele af detailhandlen og ejendomssektoren, blive hårdest ramt af et øget antal konkurser.

Konkurser i aktive virksomheder

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.